ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com
http://www.moac.go.th

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 26 ธันวาคม 2561

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศ 24 ชั่วโมง

ภาคเหนือมีอากาศเย็นถึงหนาว อุณหภูมิจะลดลงอีกเล็กน้อย บริเวณยอดดอยมีน้ำค้างแข็งบางพื้นที่ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก มีอากาศเย็น ขอให้ประชาชนบริเวณดังกล่าวดูแลรักษาสุขภาพ เนื่องจากสภาวะอากาศที่หนาวเย็น และระมัดระวังในการสัญจรผ่านบริเวณที่มีหมอกไว้ด้วย สำหรับภาคใต้มีฝนตกหนักบางแห่งในระยะนี้ อนึ่ง บริเวณความกดอากาศสูงกำลังแรงระลอกใหม่จากประเทศจีนได้แผ่ลงมาปกคลุมถึงประเทศจีนตอนกลางแล้ว คาดว่าจะแผ่ลงมาถึงประเทศไทยในช่วงวันที่ 27 - 28 ธ.ค. 2561 นี้ โดยจะแผ่ปกคลุมประเทศไทยตอนบนถึงประมาณวันที่ 3 - 4 ม.ค. 2562 ลักษณะเช่นนี้ จะทำให้ประเทศไทยตอนบนมีฝนฟ้าคะนองเกิดขึ้นในระยะแรก หลังจากนั้นอุณหภูมิจะลดลง โดยเริ่มจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคอื่นๆ จะได้รับผลกระทบในระยะต่อไป

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 25 ธ.ค. 61 ถึง เวลา 7.00 น. วันที่ 26 ธ.ค. 61

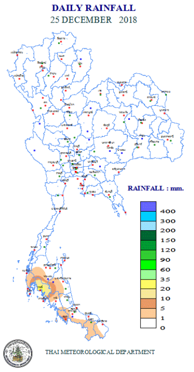

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	ต.สิเกา อ.สิเกา	ตรัง	45.5	ฝนตกหนัก
2.	ต.มะกอกเหนือ อ.ควนขนุน	พัทลุง	27.0	ฝนตกปานกลาง
3.	ต.บ้านนา อ.ปะเหลียน	ตรัง	20.0	ฝนตกปานกลาง
4.	ต.สวนขัน อ.ช้างกลาง	นครศรีธรรมราช	19.5	ฝนตกปานกลาง
5.	ต.กะเปอร์ อ.กะเปอร์	ระนอง	18.5	ฝนตกปานกลาง

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

2. สถานการณ์น้ำ

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ 58,316 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 34,385 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 66) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2560 (63,065 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 83) น้อยกว่าปี 2560 จำนวน 4,749 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 38.26 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 119.01 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 17,773 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ 54,819 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 31,277 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 66) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2560 (58,629 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 83) น้อยกว่าปี 2560 จำนวน 3,810 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 29.43 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 105.88 ล้าน บ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 16,128 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุที่ รนก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุที่ รนก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุที่ รนก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รนก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รนก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รนก.	ใช้การ	% ใช้การ	(ล้าน ม.^{3})
เหนือ	8	24,825	18,088	73	11,343	63	75	1,001	671	67	571	63	83	25,825	18,759	73	11,914	63	7,087
ตอน.	12	8,368	4,502	54	2,852	42	218	1,998	1,174	59	1,024	55	230	10,367	5,676	55	3,876	45	4,690
กลาง	3	1,419	692	49	632	49	22	369	216	59	192	55	25	1,788	908	51	824	50	880
ตะวันตก	2	26,605	23,537	88	10,260	77	7	142	124	87	114	93	9	26,747	23,661	88	10,374	77	3,086
ตะวันออก	6	1,515	1,260	83	1,160	82	51	963	783	87	731	80	57	2,478	2,043	82	1,891	81	436
ใต้	4	8,194	6,741	83	5,030	78	39	668	529	79	476	74	43	8,863	7,270	82	5,506	77	1,593
รวม	**35**	**70,926**	**54,819**	**77**	**31,277**	**66**	**412**	**5,142**	**3,497**	**68**	**3,108**	**65**	**447**	**76,068**	**58,316**	**77**	**34,385**	**66**	**17,773**

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 17,922 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 72 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 11,226 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 62) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 5.20 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 57.90 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 6,949 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	รับได้อีก
ภูมิพล	9,162	68	5,362	55	1.07	0.00	23.00	25.00	4,300
สิริกิติ์	7,513	79	4,663	70	3.86	1.27	26.23	26.21	1,997
ภูมิพล+สิริกิติ์	**16,676**	**73**	**10,026**	**61**	**4.93**	**1.27**	**49.23**	**51.21**	**6,298**
แควน้อยฯ	668	71	625	70	0.27	0.34	4.32	4.01	271
ป่าสักชลสิทธิ์	578	60	575	60	0.00	0.00	4.35	4.36	382
รวมทั้งหมด	**17,922**	**72**	**11,226**	**62**	**5.20**	**1.61**	**57.90**	**59.58**	**6,951**

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ขึ้นไป ของความความจุอ่างฯ จำนวน 2 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯทับเสลา (26%) อ่างฯกระเสียว (24%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความความจุอ่างฯ จำนวน 12 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯแม่งัดสมบูรณ์ชล (101%) อ่างฯกิ่วลม (91%) อ่างฯกิ่วคอหมา (111%) อ่างฯศรีนครินทร์ (91%) อ่างฯวชิราลงกรณ (82%) อ่างฯขุนด่านปราการชล (84%) อ่างฯหนองปลาไหล (93%) อ่างฯประแสร์ (81%) อ่างฯนฤบดินทรจินดา (91%) อ่างฯแก่งกระจาน (87%) อ่างฯปราณบุรี (90%) อ่างฯรัชชประภา (84%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย แม่น้ำน่าน ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทึง ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำบางประกง ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย แม่น้ำท่าตะเภา ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำตาปี ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก แม่น้ำโก-ลก ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 388 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 382 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.35 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.85 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 80 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 80 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.56 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.62 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.64 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.64 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 123 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 123 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 101 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 21 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 1 ลบ.ม/วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 30 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 35 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 66 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 65 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 7 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 38 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 145 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 146 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอู่ทอง (ปตร.มะขามเฒ่า-อู่ทอง) 20 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 51 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 60 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 14 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 95 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 93 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ความเค็ม (กรัม/ลิตร)	เกณฑ์	หมายเหตุ
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.18 ข้อมูล ณ 26 ธ.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าน้ำนนทบุรี จ.นนทบุรี	0.17 ข้อมูล ณ 26 ธ.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	
เจ้าพระยา	ท่าน้ำกรมชลประทานสามเสน กทม.	0.20 ข้อมูล ณ 26 ธ.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2561/2562

<u>แผนการจัดสรรน้ำ</u> โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั้งประเทศในช่วงฤดูแล้งปี 2561/2562 (วันที่ 1 พ.ย.61 ถึง 30 เม.ย.62) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ปริมาตรน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 39,570 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั้งประเทศจำนวน 23,100 ล้าน ลบ.ม.

<u>ผลการจัดสรรน้ำ</u> ทั้งประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 6,015 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 26 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา วันนี้ใช้น้ำไป 58 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 2,453 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 31 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2561/62 (1 พ.ย.61 - 30 เม.ย.62)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาตรน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั้งประเทศ	2,404	6,440	13,953	303	23,100	6,015	26
ลุ่มเจ้าพระยา	1,140	1,450	5,410	-	8,000	2,453	31

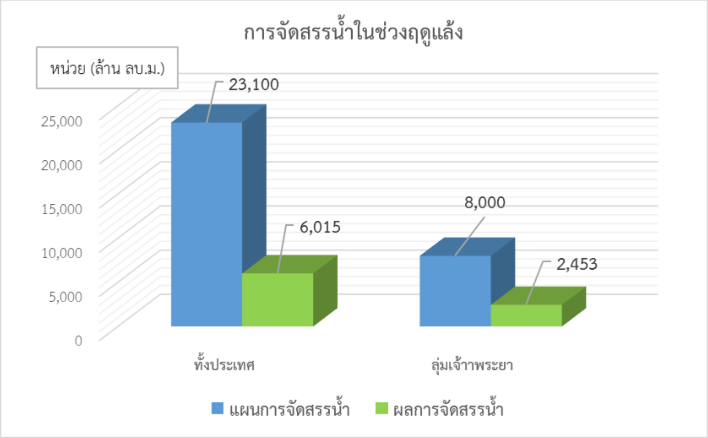

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

<u>ทั้งประเทศ</u> จำนวน 16.08 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 11.21 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 4.87 ล้านไร่

<u>ลุ่มน้ำเจ้าพระยา</u> จำนวน 8.74 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.18 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.56 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธันวาคม 2561)

<u>ทั้งประเทศ</u> จำนวน 5.36 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.74 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.62 ล้านไร่

<u>ลุ่มน้ำเจ้าพระยา</u> จำนวน 4.32 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.09 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.23 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2561/62			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2561/62		
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	8.03	2.43	10.46	3.79	0.18	**3.97**
	นอกเขตชลประทาน	3.18	2.44	5.62	0.96	0.43	**1.39**
	รวม	**11.21**	**4.87**	**16.08**	**4.74**	**0.62**	**5.36**
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	5.30	0.77	**6.07**	3.24	0.07	**3.31**
	นอกเขตชลประทาน	1.88	0.79	**2.67**	0.85	0.16	**1.01**
	รวม	**7.18**	**1.56**	**8.74**	**4.09**	**0.23**	**4.32**

5. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 1,851 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ และอุปโภคบริโภค จำนวน 115 เครื่อง ในพื้นที่ 24 จังหวัด แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 58 เครื่อง ในพื้นที่ 15 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่(1) อุตรดิตถ์(2) พิจิตร(1) ลำปาง(5) นครราชสีมา(3) ยโสธร(2) นครพนม(2) นครนายก(3) ชลบุรี(2) ปราจีนบุรี(18) ฉะเชิงเทรา(4) จันทบุรี(1) กาญจนบุรี(8) ระยอง(1) เพชรบุรี(5)
- ช่วยเหลือพื้นที่นาปรัง จำนวน 10 เครื่อง ในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ เชียงราย(1) สุโขทัย(6) นครสวรรค์(3)
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 47 เครื่อง ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร(1) นครราชสีมา(12) บุรีรัมย์(2) นนทบุรี(3) ปทุมธานี(14) ชัยนาท(9) นครศรีธรรมราช(6)

6. ผลกระทบด้านการเกษตร

6.1 อุทกภัย

1) ช่วงภัย 21 พฤศจิกายน 2561 – ปัจจุบัน จำนวน 7 จังหวัด

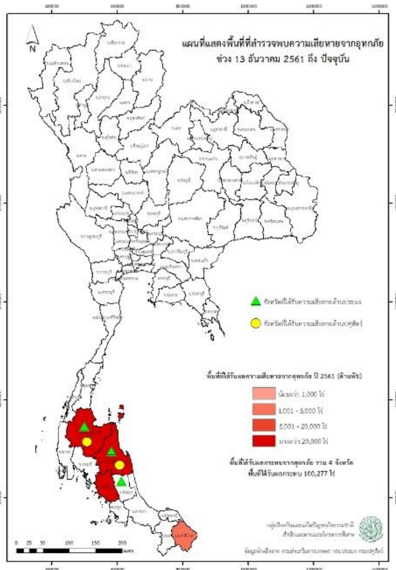

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง
ข้อมูล ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2561

สถานการณ์อุทกภัย ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พัทลุง ตรัง นราธิวาส และปัตตานี มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

- ด้านพืช 4 จังหวัด เกษตรกร 93,763 ราย พื้นที่ 100,277 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 32,204 ไร่ พืชไร่ 2,830 ไร่ พืชสวนและอื่น ๆ 65,243 ไร่
- ด้านประมง 5 จังหวัด เกษตรกร 8,707 ราย พื้นที่ 14,399 ไร่ บ่อปลา 14,772 บ่อ กระชัง 3,349 ตร.ม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว เกษตร 3 ราย พื้นที่ 2 ไร่**
- ด้านปศุสัตว์ 5 จังหวัด เกษตรกร 42,790 ราย สัตว์ที่ได้รับผลกระทบ 2,253,284 ตัว แบ่งเป็น โค-กระบือ 79,100 ตัว สุกร 90,515 ตัว แพะ-แกะ 11,253 ตัว และสัตว์ปีก 2,072,416 ตัว แปลงหญ้า 3,264 ไร่

<u>การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น</u>

- อพยพสัตว์ จำนวน 337,609 ตัว (จุดอพยพสัตว์ 54 จุด)
- เสบียงสัตว์ จำนวน 269,200 กิโลกรัม
- ดูแลสุขภาพสัตว์ จำนวน 1,042 ตัว
- ถุงยังชีพ จำนวน 1,364 ถุง

2) ช่วงภัย 12 กรกฎาคม 2561 – ปัจจุบัน จำนวน 44 จังหวัด

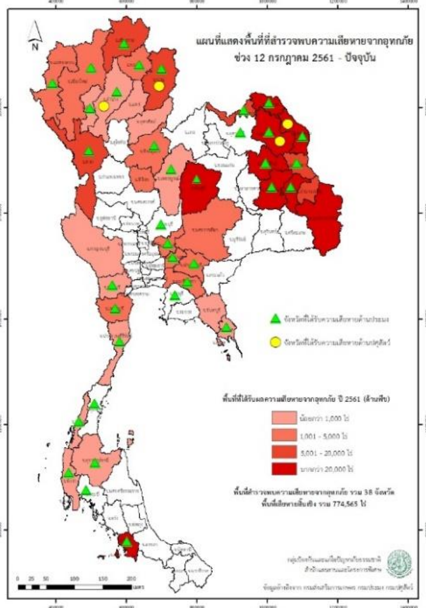

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง
ข้อมูล ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2561

- **ด้านพืช** 38 จังหวัด สำรวจพบความเสียหายแล้ว เกษตรกร 109,316 ราย พื้นที่ 774,565 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 642,186 ไร่ พืชไร่ 123,314 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 9,065 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 872.80 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว 798.53 ล้านบาท**
- **ด้านประมง** 36 จังหวัด สำรวจพบความเสียหายแล้ว เกษตรกร 9,712 ราย พื้นที่ 8,686 ไร่ กระชัง 743 ตร.ม. คิดเป็นวงเงิน 42.86 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว 42.83 ล้านบาท**
- **ด้านปศุสัตว์** 13 จังหวัด สำรวจพบความเสียหาย 6 จังหวัด (ไม่พบความเสียหาย 7 จังหวัด) เกษตรกร 1,166 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 51,652 ตัว แปลงหญ้า 234 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 2.57 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว**

6.2 ฝนทิ้งช่วง ช่วงภัย 1 กรกฎาคม 2561 – ปัจจุบัน

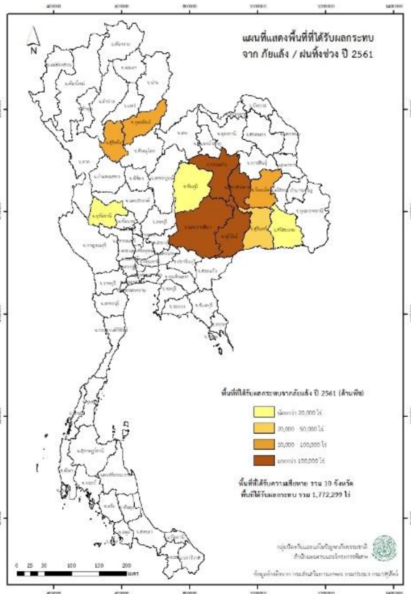

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร
ข้อมูล ณ วันที่ 24 ธันวาคม 2561

สถานการณ์ฝนทิ้งช่วง ในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี อุตรดิตถ์ สุโขทัย ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ พื้นที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

- **ด้านพืช** 10 จังหวัด สำรวจพบความเสียหายแล้ว 10 จังหวัด เกษตรกร 150,111 ราย พื้นที่ 1,772,299 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,697,763 ไร่ พืชไร่ 74,480 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 56 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 1,975 ล้านบาท

ช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธ.ค. 61)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี สุโขทัย และนครสวรรค์) จำนวน 72,098 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 90 ไร่	- ทำการประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยไฟ โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้งและศัตรูข้าวอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด - ผลิตและสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อราบิวเวอร์เรีย ใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันและกำจัดโรคไหม้ข้าวในพื้นที่ที่มีการระบาด - แนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่ใช้บิวเวอเรียเพื่อควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในพื้นที่
	2. แมลงบั่ว	ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 5 ไร่	
	3. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครสวรรค์ ระยอง และตาก) จำนวน 3,216 ไร่ การระบาดคงที่	
	4. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มหาสารคม และตาก) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			- แนะนำให้เกษตรกรไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราสูงมากเกินไป และในแปลงที่มีการระบาดมากแนะนำให้ใช้สารเคมีพ่นลงบนต้นข้าว เช่น Phenazine-5-Oxide โดยผสมน้ำแล้วพ่นในระยะที่ต้นข้าวแตกกอเต็มที่
อ้อย	1. แมลงนูนหลวง 2. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 75 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชลบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาด และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง - แนะนำให้เกษตรกรทำการไถนาพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวงและดักแด้ และใช้เชื้อราบิวเวอเรียควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดินที่มีความชื้น - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียร่วมกับเชื้อราเมตตาไรเซียมในการป้องกันกำจัดหนอนกออ้อยในพื้นที่ที่พบการระบาด พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ข้าวโพด	1. หนอนเจาะลำต้นหรือหนอนเจาะฝัก	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 30 ไร่ การระบาดลดลง 8 ไร่	- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนผ่านเว็บไซต์ และแจ้งเตือนในพื้นที่ปลูก เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ศัตรูข้าวโพดอย่างต่อเนื่อง - แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานในการปลูกในฤดูต่อไป พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
มันสำปะหลัง	1. โรคโคนเน่าหัวเน่า 2. แมลงนูนหลวง 3. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 4. โรคใบไหม้	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 119 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 620 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี จันทบุรี มุกดาหาร และตาก) จำนวน 335 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 7 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสาน - ผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่โดยเตรียมการผลิตเพื่อปล่อย 1,754 จุด จุดละ 3 ครั้ง ในปีงบประมาณ 2562 - แนะนำให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังอายุน้อยกว่า 5 เดือน บริเวณที่แสดงอาการและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร ไปเผาทิ้งทำลาย และหว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อราไตรโครเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีระบาดรุนแรงมากใช้สารเคมีฟอสอีทิล อลูมิเนียม และสำรวจติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องในช่วงฝนชุกควรตรวจแปลงทุกวัน - แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้ รวมทั้งใช้เชื้อราเมตตาไรเซียมควบคุม - สำรวจติดตามการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง ซึ่งเมื่อพบต้นที่แสดงอาการได้เก็บตัวอย่างเพื่อส่งตรวจในห้องปฏิบัติการกรมวิชาการเกษตร พร้อมทั้งดำเนินการทำลายต้นที่แสดงอาการอื่นๆ ทิ้งจากแปลงปลูก - สำนักงานเกษตรจังหวัด 54 จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จัดทำแผนการอบรมและการสำรวจการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังครอบคลุมพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ภูเก็ต และระยอง) จำนวน 16 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรดในพื้นที่ พร้อมทั้งแนะนำให้เกษตรกรชุบหน่อพันธุ์ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯ และรณรงค์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกร เฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. ด้วงแรด 3. ด้วงกุหลาบ 4. หนอนปลอกเล็ก 5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กรุงเทพฯ ระยอง และสงขลา) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี สงขลา ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 966 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สงขลา และชุมพร) จำนวน 41 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 559 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กระบี่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน - ปล่อยแตนเบียนหนอนบราคอน (Bracon hebetor) ในพื้นที่ระบาด - ตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผา และดูแลสวนปาล์มให้สะอาดอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ - ผลิตและขยายเชื้อราเมตตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) เพื่อนำมาใช้ควบคุมด้วงแรด และด้วงกุหลาบ - ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของลำต้นเน่า และปรับพื้นที่ในแปลงให้มีการระบายน้ำที่ดี - ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรด
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วง 3. โรคเส้นดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (นครพนม สงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ปัตตานี) จำนวน 1,159 ไร่ การระบาดลดลง 831 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 2 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่การระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดคงที่	- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดโรคที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพารา โดยขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาวยางพารา - แนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราพันธุ์ต้านทานโรค - ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มานำมาผสมกับปุ๋ยหมักใช้ในสวนยางพารา - ใช้สารเคมีเมตาแลคซิล จะสามารถป้องกันและกำจัดโรคเส้นดำได้
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ด้วงแรด 4. ด้วงงวง	พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด จำนวน 5,262 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด จำนวน 61,086 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 120 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด จำนวน 9,640 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 120 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จำนวน 56 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของศัตรูมะพร้าว - ใช้สารเคมีอิมาเม็กติน เบนโซเอท (emamectin benzoate ผสมกับน้ำ พ่นในมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ยกเว้นมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวทำน้ำตาล ซึ่งใช้สารเคมีฟลูเบนไดเอไมด์ 20% - ปล่อยแตนเบียนหนอนบราคอน (Bracon hebetor) แตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา (Trichogramma spp.) และแตนเบียนอะซีโคเดส (Asecodes hispinarum) เพื่อความคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) ทำลายไข่และตัวอ่อนด้วงแรด - ใช้ตาข่ายดักจับและใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดมะพร้าวในระยะเต็มวัย - ควบคุมด้วงงวงมะพร้าวโดยใช้เหล็กยาวปลายเป็นตะขอแทงเข้าไปเกี่ยวเอาตัวหนอนออกมาทำลายทิ้ง และใช้สารทาร์ ซึ่งเป็นส่วนผสมของน้ำมันเครื่อง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			1 ลิตร ผสมกับผงกำมะถัน 100 กรัม คนให้เข้ากัน ทาบริเวณรอยแผลที่เกิดจากการตัดทางใบ หรือรอยตัดจั่นมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาล รอยแตกที่โคนลำต้น เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยของด้วงงวงจะเข้าวางไข่
ทุเรียน	1. โรครากเน่าโคนเน่า 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. หนอนเจาะลำต้น 4. เพลี้ยไฟ 5. โรคราใบติด	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตราด และระนอง) จำนวน 10,922 ไร่ การระบาด<u>เพิ่มขึ้น</u> 3,010 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาด<u>ลดลง</u> 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาด<u>ลดลง</u> 26 ไร่	- ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาด จัดทำข่าวเตือนการระบาด ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่มีการระบาด โดยให้ขูดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกและนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา - แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตรอยแผลจากการวางไข่และการทำลายของหนอน เก็บไข่ไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด หรือใช้ตาข่ายตาถี่พันหลวมๆ รอบต้นเพื่อดักจับตัวเต็มวัย มาทำลายทิ้ง แหล่งที่มีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูด และกำจัดแหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตได้แล้วไปเผาทิ้ง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมการระบาดและทำความเสียหายต่อทุเรียนต้นอื่นๆ - แนะนำเกษตรกรตัดยอดหรือกิ่งที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายไปเผาทิ้ง สำหรับต้นที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด 10 % เอสแอล หรือคาร์โบซันแฟน 20% พ่นให้ทั่วทั้งต้น
เงาะ	1. โรคใบจุดสาหร่าย 2. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาด<u>ลดลง</u> 1 ไร่	- แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงเงาะอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม - แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% ดับบลิวพี ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วต้น หรือใช้พ่นป้องกันเป็นระยะ ๆ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาพ่นบริเวณที่เป็นโรค และหมั่นสำรวจแปลงและกำจัดวัชพืชในแปลงปลูกนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความชื้นสะสม ไม่ให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค
ลองกอง	1. หนอนชอนเปลือก	ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาด<u>ลดลง</u> 400 ไร่	- แนะนำให้เกษตรโดยใช้เชื้อบีที ผสมกับน้ำ พ่นให้ทั่วลำต้นที่พบการเข้าทำลายของหนอนชอนเปลือก และให้ทำการพ่นประมาณ 2 - 3 ครั้ง ห่างกันประมาณ 5 วัน ในตอนเย็น

<u>หมายเหตุ</u> พื้นที่การระบาด (เพิ่มขึ้น ลดลง) เปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

8.1 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 1 ม.ค. - 25 ธ.ค. 61)

1) สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 25 ธันวาคม 2561 มีรายงานจังหวัดที่ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้า 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตราด นครนายก บึงกาฬ สกลนคร หนองบัวลำภู เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี นครปฐม ชุมพร พังงา ภูเก็ต และนราธิวาส พบโรคทั้งหมด 54 จังหวัด 320 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 33 จุด ในพื้นที่ 21 จังหวัด คือ ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา ยโสธร สุรินทร์ อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เชียงราย กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบุรี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา และสตูล

2) ดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม.รอบจุดเกิดโรคได้ 22,829 ตัว เร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคงที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมันได้ 1,781 ตัว

8.2 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 1 – 7 ธ.ค. 61) พบทั้งหมด 4 ครั้ง ในสุนัข 4 ครั้ง เกิดในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ เชียงราย และพิจิตร

8.3 โรคปากและเท้าเปื่อย (ช่วงวันที่ 1 – 7 ธ.ค. 61) พบการระบาด 9 ครั้ง ในโคนม 2 ครั้ง ในพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และลพบุรี และเกิดโรคในโคเนื้อ 6 ครั้ง ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประจวบคีรีขันธ์ และสงขลา

8.4 โรคระบาดสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ และโรคระบาดสัตว์อื่น (ช่วงวันที่ 1 – 7 ธ.ค. 61) ไม่มีรายงานในสัปดาห์นี้

8.5 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 1 – 7 ธ.ค. 61) พบการระบาด 5 โรค ใน 8 ประเทศ ดังนี้

1) โรคอหิวาต์สุกร ในหมูป่า 1 ครั้ง ที่ประเทศรัสเซีย
2) โรคเวสต์ไนล์ ในม้า 1 ครั้ง ที่ประเทศตูนีเซีย
3) โรคเค เอช วี ในปลาคาร์ฟ 1 ครั้ง ที่ประเทศอิตาลี
4) โรคไข้หวัดนก ในนก 1 ครั้ง ที่ประเทศอิหร่าน
5) โรคอหิวาต์แอฟริกันในสุกร 11 ครั้ง
   - ประเทศเบลเยี่ยม 1 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า
   - ประเทศจีน 2 ครั้ง เกิดโรคในสุกร
   - ประเทศฮังการี 4 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า
   - ประเทศโรมาเนีย 2 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า
   - ประเทศยูเครน 2 ครั้ง เกิดโรคในสุกร